

Abstrakt

Kognitivní deficit je dnes již považován za jádrový příznak schizofrenie, který významně zasahuje do psychosociálního fungování u osob s tímto onemocněním. Cílem této studie je zmapování kognitivního výkonu během prvního roku od první epizody onemocnění a vztahu kognice k psychosociálnímu fungování.

Celkem 28 hospitalizovaných osob po první psychotické epizodě s diagnózou schizofrenie F20 dle MKN-10 se zúčastnilo naší studie a podstoupilo měření kognitivních funkcí mezinárodní baterií MCCB. Dále byly vyhodnoceny škály PANSS (Škála pozitivních a negativních příznaků) a PSP (Škála osobní a sociální výkonnosti). Po jednom roce od prvního měření se k opakovanému vyšetření dostavilo 20 pacientů.

U 75% výzkumného vzorku ($n = 28$) byl zjištěn kognitivní deficit pod 1,5 standardní odchylky pod normativním průměrem, tj. pod 35 T-skór alespoň v jedné z měřených domén. Nejoslabenější doménou ($T < 35$) byla doména rychlost zpracování informací, nejméně oslabenou bylo myšlení a řešení problémů ($T > 40$). Výsledná analýza (párový t-test) ukázala signifikantní zlepšení po jednom roce od první epizody schizofrenie u domén rychlost zpracování informací ($p = 0,018$), myšlení a řešení problémů ($p = 0,023$). Wilcoxonův test se shoduje s tímto výsledkem a navíc dále odhaluje signifikantní zlepšení u domény pracovní paměť ($p = 0,015$). Dále byla pomocí regresního modelu zjištěna významná ($p = 0,026$) predikující hodnota kognitivního deficitu v čase T1, která vysvětluje 25% rozptylu úrovně psychosociálního fungování ($R^2 = 0,25$) v čase T2.

Studie poukazuje na přítomnost kognitivního deficitu ($T \leq 40$) u pacientů po první epizodě schizofrenie v pěti měřených kognitivních doménách (T1). Jediná doména myšlení a řešení problémů se nacházela těsně nad hranicí 40 T-skór a spadala do pásma nižšího průměru. Při druhém měření (T2) dosáhly dvě kognitivní domény pásma nižšího průměru ($T > 40$), zatímco ostatní domény zůstaly v pásmu podprůměru. Kognitivní deficit vykazuje globální charakter s různou hloubkou v závislosti na typu domény a době měření. Po roce vykazovaly všechny domény zlepšující se trend, avšak statistické významnosti dosáhly jen 3 kognitivní domény. Zároveň byla zjištěna statisticky významná souvislost mezi výkonem v MCCB a následným psychosociálním fungováním.